

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Ondřejem Bartošem ve věci

žalobce: V. Ch.

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
se sídlem Nad Štolou 3, P. O. Box 21, 170 34 Praha 7

za účasti: 1. K. Ch.
2. nezl. M. Ch.

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2024, č. j. OAM-85501-35/ZM-2023, ve věci povolení k dlouhodobému pobytu – zaměstnanecké karty,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou, podanou u nadepsaného soudu dne 14. 10. 2024, domáhal přezkumu rozhodnutí žalovaného, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení doby platnosti

zaměstnanecké karty podle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému. Namítal, že žalovaný nesprávně posoudil dopad rozhodnutí o neprodloužení pobytového oprávnění do soukromého a rodinného života žalobce. Žalobcův syn žije v České republice více než 4 roky, je v české společnosti plně integrován, chodí zde do školy a má kamarády. Manželka žalobce rovněž žije a pracuje v České republice. Návrat rodiny na Ukrajinu není s ohledem na situaci zde možný. Žalovaný rovněž nevzal v úvahu dopad zrušení pobytového oprávnění na poškozenou společnost AUDIS BUS, s. r. o., které byl žalobce trestním příkazem zavázán zaplatit náhradu škody; s poškozenou společností má sjednán splátkový kalendář, který řádně plní. V případě povinnosti vycestovat z území České republiky by žalobce nebyl schopen své závazky ve smluveném rozsahu plnit. Žalovaný dále nezohlednil, že trestný čin, jehož se žalobce dopustil, byl jednorázovým excesem v jinak bezúhonném životě, který do té doby vedl. Od spáchání trestného činu se žalobce žádného protiprávního jednání nedopustil.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Pokud jde o namítanou nepřiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života žalobce, poukázal na to, že zákon o pobytu cizinců žalovanému neukládá u předmětného typu pobytového oprávnění zkoumat přiměřenost dopadů. Žalovaný si byl vědom čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, na jehož základě vzniká povinnost v některých případech posoudit přiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života cizince i za situace, kdy to zákon o pobytu cizinců výslovně neukládá. K aktivaci uvedeného článku však musí cizinec ve správním řízení vznést konkrétní námitku nepřiměřenosti zásahu; v projednávané věci tak žalobce neučinil. Žalovaný poukázal na skutečnost, že manželka žalobce – 1. osoba zúčastněná na řízení – pobývá na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty s platností do 30. 6. 2026. Nezletilý syn žalobce – 2. osoba zúčastněná na řízení – pobývá na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem soužití rodiny s platností do 30. 6. 2026. Nositelem oprávnění ke sloučení rodiny podle § 42a odst. 4 zákona o pobytu cizinců ve věci pobytu nezl. syna žalobce (2. osoby zúčastněné na řízení) je manželka žalobce (1. osoba zúčastněná na řízení). Pobyt manželky a syna žalobce tak není vázán na pobyt žalobce.
4. Podle žalovaného lze za intenzivní zásah do práva na soukromý a rodinný život žalobce považovat skutečnost, že již nebude moci realizovat soužití s manželkou a synem na území České republiky. Žalovaný uvedl, že péči o syna může v době nepřítomnosti žalobce zajistit jeho manželka. Žalobce je v produktivním věku, v dobrém zdravotním stavu, a může tedy v případě návratu na Ukrajinu získat zde zaměstnání nebo provozovat výdělečnou činnost. Žalobce se dopustil natolik závažného protiprávního jednání, že ani popsany intenzivní zásah do jeho práva na soukromý a rodinný život nelze považovat za nepřiměřený. Žalobce se dopustil přečinu v souvislosti s výkonem povolání. Vyhovění žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty by bylo v rozporu s veřejným zájmem na

ochraně právního prostředí; v zájmu České republiky není umožnit pobyt těm cizincům, kteří na jejím území páchají trestnou činnost, navíc závažného charakteru.

5. K námitce žalobce, že se jednalo o jednorázový exces v jeho jinak bezúhonném životě, žalovaný uvedl, že tím, že byl žalobce pravomocně uznán vinným z přečinu, byl naplněn důvod pro zamítnutí žádosti o prodložení doby platnosti zaměstnanecké karty. Odsouzení nebylo zahlazeno, žalovaný tedy k němu musel přihlížet. Na žalobce je nutno nahlížet jako na osobu, která není trestně zachovalá.

IV. Jednání

6. Jednání dne 9. 1. 2025 se konalo za splnění podmínek § 49 odst. 3 s. ř. s. v nepřítomnosti žalovaného, který, ač řádně předvolán, se bez omluvy nedostavil. Žalobce byl jednání osobně přítomen, stejně jako jeho právní zástupkyně (vybavená plnou mocí jen pro jednání). Přítomny byly také obě osoby zúčastněné na řízení. Žalobce ani osoby zúčastněné na řízení nepožadovaly přítomnost tlumočníka při jednání. Právní zástupkyně žalobce setrvala na podané žalobě, na kterou odkázala. Žalobce sám pak zopakoval některé podstatné body žalobní argumentace. K dotazu soudu žalobce uvedl, že nemá požádáno o jiné pobytové oprávnění. Soud konstatoval obsah písemného vyjádření žalované. Dokazování nebylo prováděno. Osoby zúčastněné na řízení se k věci nevyjádřily. Závěrem žalobce setrval na návrhu na zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému. Soud konstatoval závěrečný návrh žalovaného na zamítnutí žaloby.

V. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
8. Žaloba není důvodná.
9. Ze správních spisů krajský soud zjistil, že žalobce podal dne 4. 12. 2023 žádost o prodloužení zaměstnanecké karty pro pracovní místo řidiče autobusu u společnosti AUDIS BUS, s. r. o. Žádost doložil kopií cestovního pasu, řidičského průkazu, potvrzením o zajištění ubytování, pracovní smlouvou a mzdovým výměrem. K zaměstnání cizince vydal souhlasné stanovisko Úřad práce České republiky. Dne 2. 2. 2024 bylo žalovanému doručeno sdělení zaměstnavatele o ukončení zaměstnání. V průběhu řízení doručil žalobce žalovanému oznámení o změně zaměstnavatele, doložené pracovní smlouvou se spol. Alpha Vehicle Security Solutions s. r. o. na pozici strojírenský dělník.
10. Součástí spisu je dále trestní příkaz Okresního soudu v Náchodě ze dne 26. 3. 2024, č. j. 14 T 24/2024-106, z něhož vyplývá, že žalobce byl uznán vinným přečinem ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, 2 písm. a), b) trestního zákoníku. Tohoto přečinu se dopustil tím, že dne 19. 1. 2024 v 11:15 hod. v rámci výkonu svého povolání po předchozí konzumaci alkoholických nápojů řídil autobus zn. SOR, registrační značky xx, na silnici č. II/285 v obci Nahořany, kde v nepřehledné pravotočivé zatáčce nepřízpůsobil rychlost jízdy stavu pozemní komunikaci a při míjení nedokázal včas zastavit a vyhnout se protijedoucímu nákladnímu vozidlu zn. Tatra s návěsem, které jeho řidič v prostoru zatáčky po spatření protijedoucího autobusu zastavil z důvodu dopravní situace, avšak žalobce jako řidič autobusu nezastavil a levou přední částí narazil do levého zadního rohu

návěsu tahače, převážejícího dřevěné klády, čímž způsobil spol. AUDIS BUS, s. r. o., na autobusu škodu ve výši 277 953 Kč, dále škodu cca 8 000 Kč na návěsu tahače a škodu ve výši 10 924 Kč na silničních svodidlech. Krátce poté byl policejní hlídkou podroben zkoušce pomocí přístrojového analyzátoru alkoholu Dräger a v jeho dechu bylo v 11:48 hod. naměřeno 2,56 ‰ alkoholu a opakovanou zkouškou v 11:54 hod. 2,73 ‰ alkoholu. V jeho krvi odebrané při lékařském vyšetření téhož dne v 15:40 hodin byla zjištěna hladina alkoholu 2,32 g/kg a v druhém vzorku odebraném v 15:55 hod. hodnota 2,29 g/kg. Žalobce tedy řídil autobus, přestože si byl vědom, že před jízdou požil alkoholické nápoje, a s ohledem na dobu, kdy alkohol konzumoval, jeho požití množství a následnou míru svého ovlivnění alkoholem si musel být vědom, že není schopen bezpečné účasti na silničním provozu. Za uvedený přečin byl žalobci uložen trest odnětí svobody v trvání jednoho roku s podmíněným odkladem na zkušební dobu 3 let, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 4 let. Dále mu byla uložena povinnost zaplatit společnosti AUDIS BUS, s. r. o., náhradu škody ve výši 277 953 Kč. Trestného činu se žalobce dopustil úmyslně (§ 13 odst. 2, § 274 odst. 1, 2 trestního zákoníku).

11. Podle § 44a odst. 11 zákona o pobytu cizinců platí, že ministerstvo platnost zaměstnanecké karty neprodlouží, nesplňuje-li cizinec podmínky uvedené v § 42g odst. 2 písm. a), b) a c), § 42g odst. 3 větě první nebo v § 42g odst. 4 zákona o pobytu cizinců anebo je-li důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti zaměstnanecké karty.
12. Podle § 46e odst. 1 zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost zaměstnanecké karty z důvodů uvedených v § 37, z důvodu uvedeného v § 46 odst. 6 písm. b), d) nebo e) a dále, jestliže cizinci nebyla uznána odborná kvalifikace příslušným uznávacím orgánem.
13. Podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.
14. Mezi stranami nebylo sporu o tom, že žalobce naplnil skutkovou podstatu uvedenou v právě citovaném § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tedy že byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Pokud žalobce namítal, že se v jeho případě jedná o jednorázový excés, ojedinělé vybočení z jinak řádného způsobu života, pak žalovaný nebyl oprávněn tuto skutečnost zkoumat a případně zohlednit. Ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) nezakotvuje žádnou „změkčující“ klauzuli v tom smyslu, že by k pravomocnému odsouzení správní orgán nemusel přihlížet v případě, že toto odsouzení bylo ojedinělým vybočením z jinak řádného způsobu života. Naopak předmětné ustanovení zcela jednoznačně stanoví, že důsledkem pravomocného odsouzení za jakýkoli úmyslný trestný čin je zrušení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů (a také v tomto případě neprodloužení platnosti zaměstnanecké karty). Žalovaný jako orgán veřejné moci je veden zásadou zákonnosti a také zásadou enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí: při své činnosti musí postupovat v souladu se zákonem a může činit jen to, co mu zákon výslovně dovoluje. Pokud by – jak se toho žalobce domáhal – při svém rozhodování skutečnosti bral zřetel na skutečnosti, jejichž zohlednění mu zákon neukládá, stalo by se jeho rozhodování nepředvídatelným a tedy nezákonným. Žalobcova námitka, že jeho odsouzení bylo jen „jednorázovým excésem“ a jako takové nemělo být důvodem neprodloužení pobytového oprávnění v návaznosti na § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, je tedy nedůvodná.

15. Důvodná není ani námitka žalobce, že neprodloužení pobytového oprávnění ovlivní žalobcovu schopnost splácet poškozené spol. AUDIS BUS, s. r. o., náhradu škody. Škodu způsobil žalobce svým protiprávním jednáním, kvůli němuž mu zaměstnanecká karta nebyla prodloužena. Bylo by tak zcela absurdní a jdoucí proti smyslu předmětné právní úpravy, aby následek žalobcem spáchaného trestného činu, který jej diskvalifikoval z možnosti prodloužení zaměstnanecké karty, byl současně důvodem pro její prodloužení.
16. Úvahy o povaze a závažnosti spáchaného trestného činu mohou být přesto relevantní v jiné rovině posuzování, a sice v hodnocení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Při rušení (neprodloužení) povolení k dlouhodobému pobytu (zde ve formě zaměstnanecké karty) zákon výslovně nepočítá s posuzováním přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Nejvyšší správní soud však ve své judikatuře dovodil, že z tohoto pravidla existují výjimky, kdy potřeba zvláště posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí může plynout z mezinárodních závazků České republiky, konkrétně z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2022, č. j. 10 Azs 183/2020-33, ze dne 10. 8. 2023, č. j. 2 Azs 135/2023-33). Je tomu tak v případech, kdy v řízení vyjdou najevo skutečnosti relevantní z hlediska čl. 8 Úmluvy. Na žadateli-cizinci zde leží břemeno tvrzení a také břemeno důkazní; zvýšenou aktivitu při zjišťování skutkových okolností lze od správního orgánu žádat tehdy, jde-li o zájem nezletilého dítěte (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2022, č. j. 5 Azs 230/2020-43).
17. V projednávané věci žalobce ve správním řízení (ani v žádosti, ani např. v návaznosti na možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí) žádné skutečnosti, které by měly aktivovat povinnost žalovaného zabývat se přiměřeností dopadů rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života, netvrdil ani neprokazoval. Navzdory tomu v řízení vyšlo najevo a bylo žalovanému známo, že žalobce je otcem nezletilého dítěte (tato informace je evidována v Cizineckém informačním systému). Žalovaný si byl tedy vědom toho, že v řízení jde i o zájem nezletilého dítěte. Proto se také přiměřeností dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce zabýval.
18. Žalovaný v této souvislosti dospěl k závěru, že jelikož žalobce pobýval na území České republiky jen krátkou část svého života, neexistuje překážka pro to, aby se opět integroval v prostředí svého domovského státu. Žalovaný uvedl, že za intenzivní zásah do jeho práva na soukromý a rodinný život lze považovat skutečnost, že již nebude moci pokračovat na území České republiky v soužití s manželkou a nezletilým synem, kterému v době vydání napadeného rozhodnutí bylo 14 let. Žalovaný nadnesl, že rodina bude stát před volbou mezi možnostmi, že žalobce odcestuje na Ukrajinu, jeho manželka a syn zůstanou v České republice a budou se vzájemně navštěvovat, anebo možnost, že zpět na Ukrajinu přesídlí celá rodina. Žalovaný považoval obě možnosti za intenzivní zásah do soukromého a rodinného života žalobce; současně ale poukázal na to, že rodina není zcela zbavena možnosti společně realizovat rodinný život. Přes intenzitu zásahu jej žalovaný považoval za přiměřený, a to vzhledem k tomu, že žalobce se na území České republiky dopustil závažné trestné činnosti, a převažuje zde veřejný zájem na tom, aby žalobci nebylo pobytové oprávnění prodlouženo.
19. Krajský soud se s tímto posouzením přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života ztotožňuje. Shodně s žalovaným nezpochybňuje, že pozbytí pobytového oprávnění žalobcem je intenzivním zásahem do práva na soukromý a rodinný

život všech členů rodiny, a to až už v případě, že rodina bude odkázána na vzájemné návštěvy v situaci, kdy by se na Ukrajinu navrátil pouze žalobce, nebo v případě, kdy by na Ukrajinu přesídlila celá rodina. Nelze popřít, že v nejlepším zájmu nezletilého žalobce syna (2. osoby zúčastněné na řízení) je, aby se jeho rodinný život realizoval společně s oběma rodiči na území České republiky (nezl. syn žalobce zde strávil významnou část svého 14letého života, a lze tak oprávněně předpokládat, že zde má významné sociální vazby). Nelze však přehlédnout závažnost žalobce protiprávního jednání, pro něž mu pobytové oprávnění ve formě zaměstnanecké karty nebylo prodlouženo. Tuto závažnost je třeba hodnotit právě ve vztahu ke specifickému typu pobytového oprávnění, kterým zaměstnanecká karta je. Žalobce se dopustil trestného činu v souvislosti s výkonem zaměstnání na pracovní pozici, k níž mu byla zaměstnanecká karta vydána. Prodloužení platnosti zaměstnanecké karty jen z důvodu eventuální nepřiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobce, navzdory „tvrdému“ vylučujícímu kritériu § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, by znamenalo, že by žalobce byl nadále oprávněn pracovat v České republice, byť byl dříve pravomocně odsouzen za trestný čin spáchaný při výkonu práce, k jejímuž vykonávání mu byla dříve zaměstnanecká karta udělena. Takový stav nelze akceptovat a jistě není v zájmu České republiky (a tedy ve veřejném zájmu) umožnit další práci cizincům, kteří se při svém pobytu v České republice dopustili trestného činu při výkonu práce. Jakkoli se v případě žalobce mohlo jednat o politováníhodný ojedinělý excés, závažnost trestného činu je dána samotnou jeho povahou, kdy pod vlivem návykové látky žalobce vykonával činnost, při které mohl ohrozit život nebo zdraví lidí, a způsobil dopravní nehodu, při níž vznikla škoda na majetku, a současně spáchal čin při výkonu zaměstnání a činnosti, při které je vliv návykové látky zvláště nebezpečný (řídil hromadný dopravní prostředek). Veřejný zájem na tom, žalobci nadále neposkytnout možnost vykonávat práci v České republice, tedy v dané věci převážil nad zásahem do soukromého a rodinného života, jakkoli je tento intenzivní. K závěru, že zájem státu a společnosti na tom, aby se na území ČR nezdržovali cizinci, kteří byli odsouzeni za úmyslné trestné činy, a představují tak potenciální hrozbu pro společnost, zpravidla (z povahy věci) převažuje nad individuálním právem tohoto cizince na ochranu jeho soukromého a rodinného života, dospěl ve své judikatuře i Nejvyšší správní soud (srov. rozsudky NSS ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7 As 21/2008-101; ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015-47).

20. Z rozhodnutí o zrušení platnosti zaměstnanecké karty neplyne povinnost žalobce vycestovat do země původu. Tato povinnost mu vznikne až vydáním výjezdního příkazu, kde mu bude stanovena lhůta k vycestování. V průběhu této lhůty je žalobce stále oprávněn pobývat na území České republiky; v této lhůtě může iniciovat řízení, v němž bude zohledněna případná nemožnost žalobce vycestovat z území České republiky a jímž tak bude možné předejít zásahu do žalobce práva na ochranu soukromého a rodinného života; stejně tak jím Česká republika bude moci dostát svému závazku *non-refoulement* (k tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27, nebo ze dne 10. 8. 2023, č. j. 2 Azs 135/2023-33).

VI. Závěr a náklady řízení

21. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné; proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

22. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Osobám zúčastněným na řízení nevznikly žádné náklady v souvislosti s plněním soudem uložené povinnosti, ani tyto osoby nenavrhly přiznání práva na náhradu nákladů dalších nákladů řízení z důvodů zvláštního zřetele hodných (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem.

Hradec Králové 9. ledna 2025

Mgr. Ondřej Bartoš v. r.
soudce